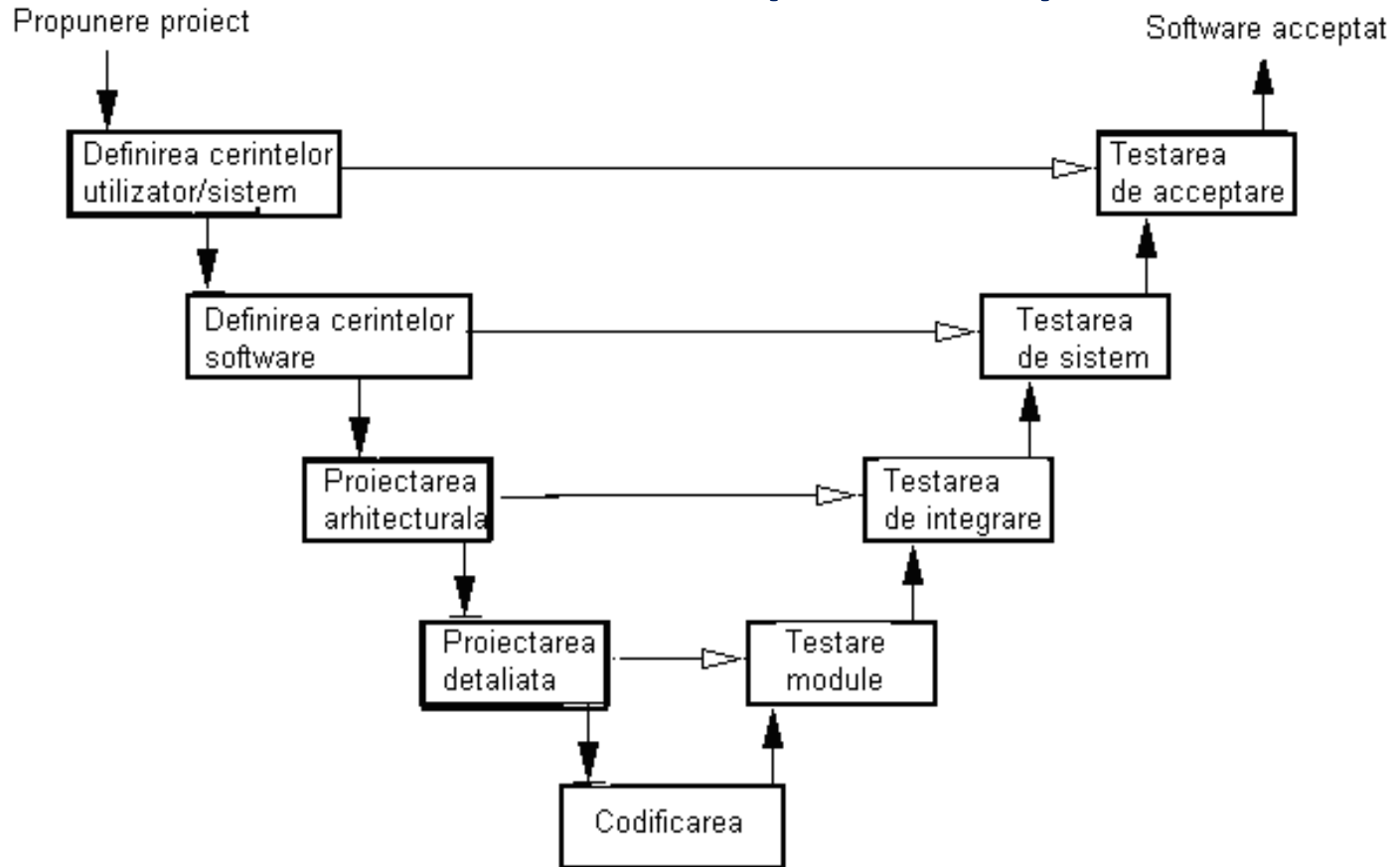

MODELE DE DEZVOLTARE SOFTWARE -2

Prof. univ. dr. ing. Florica Moldoveanu

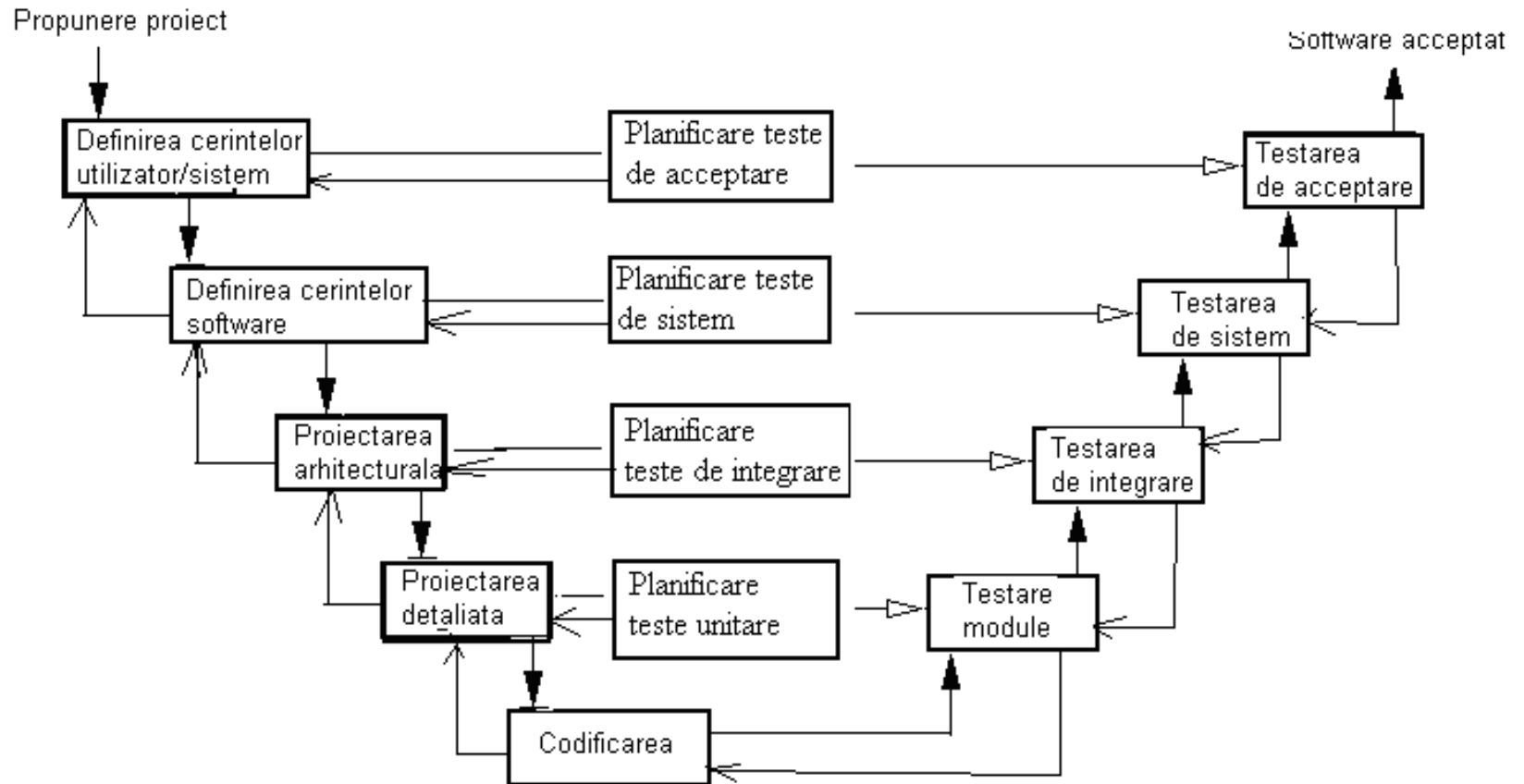
Ingineria programelor
UPB, Automatică și Calculatoare
2020-2021

Modelul “In V” (V model)

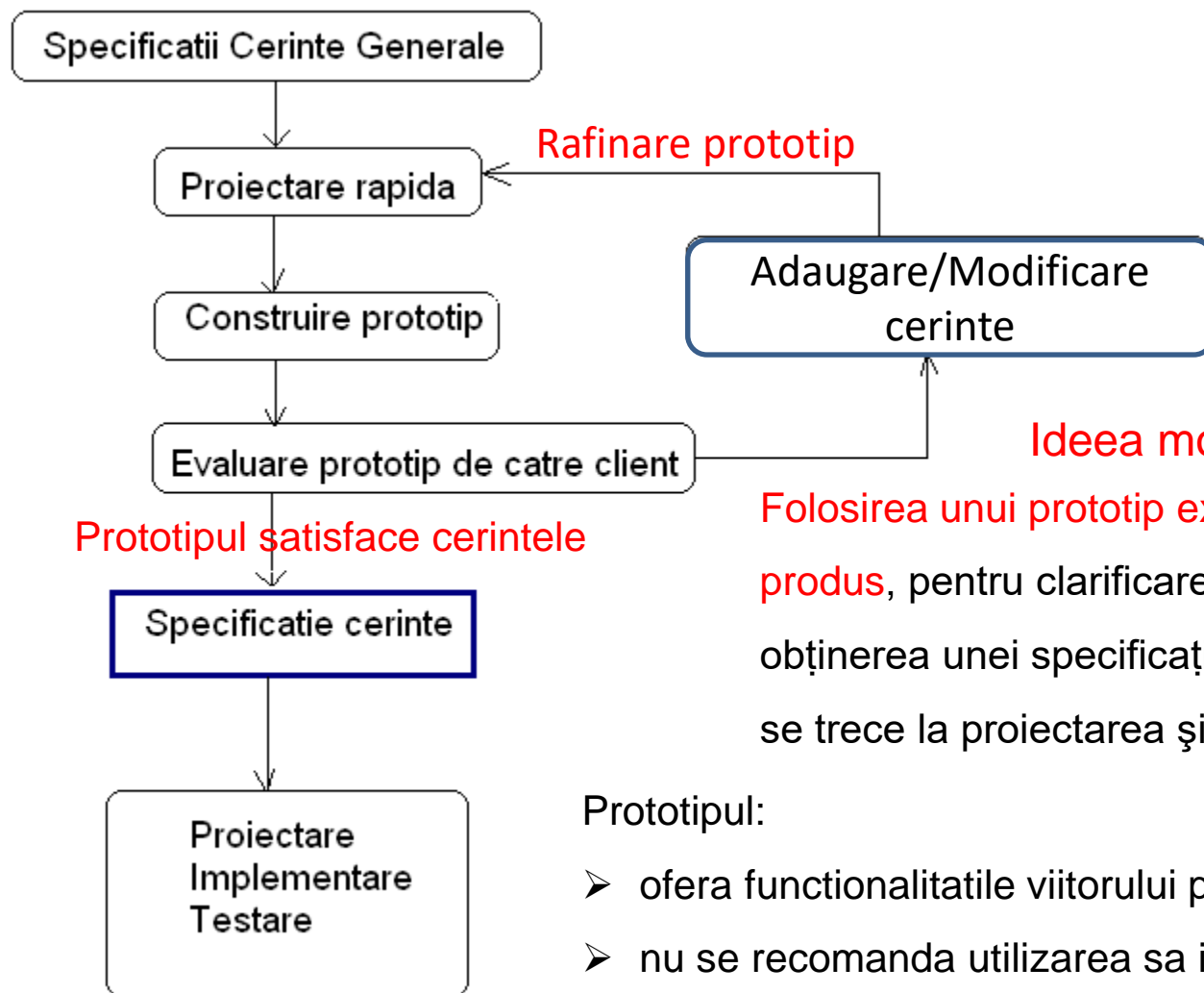
- ❑ Este o varianta a modelului cascada, care include elaborarea planurilor de test in fazele de specificare si proiectare.
- ❑ Săgețile orizontale evidențiază corelarea dintre etapele de creare a artefactelor software (documente, cod) și cele de verificare.

MODELUL "IN V" detaliat

Avantaj fata de modelul cascada: șanse de succes mai mari datorita elaborarii planurilor de test în primele etape ale procesului de dezvoltare.

Dezvoltarea pe baza de prototip

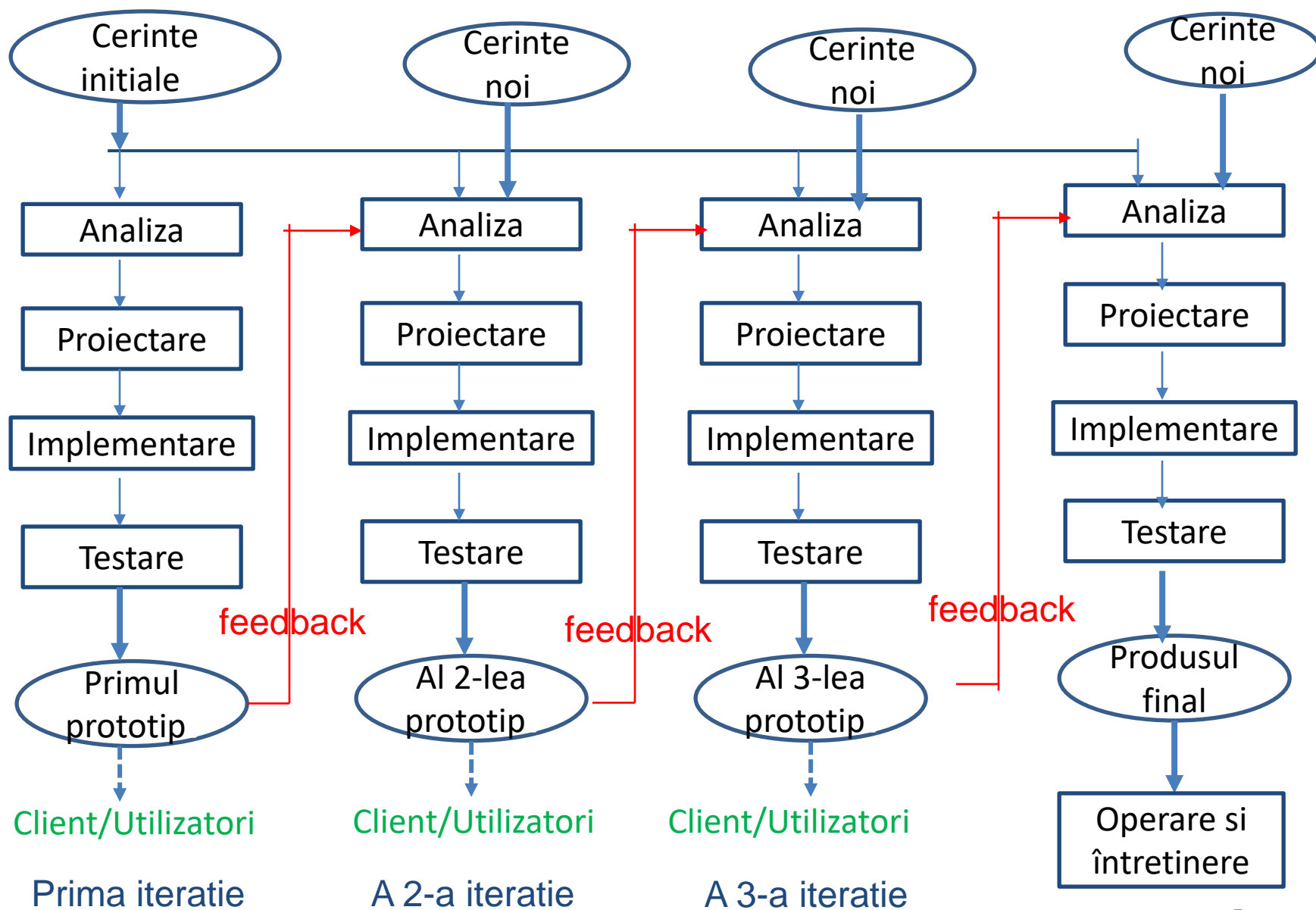
Ideea modelului:

Folosirea unui prototip executabil al viitorului produs, pentru clarificarea cerintelor utilizator și obținerea unei specificații a cerințelor înainte de a se trece la proiectarea și implementarea produsului

Prototipul:

- ofera functionalitatile viitorului produs si interfata utilizator
- nu se recomanda utilizarea sa in dezvoltarea produsului final, chiar daca este implementat in acelasi limbaj

Modelul Iterativ si Incremental (1)

Modelul Iterativ si Incremental (2)

Caracteristici generale

- Produsul software este dezvoltat in mai multe iteratii.
- Fiecare iteratie include un “ciclu de dezvoltare cascada” si se incheie cu un produs executabil care poate fi livrat clientului.
- In fiecare iteratie se adauga noi functionalitati (cerinte) la ultimul prototip:
 - Cerinte prevazute initial
 - Cerinte noi – aparute pe parcursul iteratiei anterioare
- Analiza cerințelor într-o iterație include feedback-ul la utilizarea prototipului anterior.

Modelul Iterativ si Incremental (3)

Iteratiile

- ❖ **Scopul fiecărei iteratii** este de a produce un produs executabil prin care se poate demonstra partilor interesate în proiect o parte dintre functionalitatile viitorului produs.
- ❖ **Durata unei iteratii** depinde de modelul de dezvoltare și tipul de proiect; poate fi de cateva saptamani, una sau mai multe luni.
- ❖ Cu cat o iteratie este mai scurta cu atat mai repede se obtine feedback-ul partilor interesate.
- ❖ **Pentru prima iteratie** se alege un **subset de cerinte** care corespund cazurilor de utilizare principale ale produsului (**pun in evidenta aspectele cheie ale produsului**).
- ❖ In fiecare iteratie se implementeaza un subset de cerinte prevazute initial dar si cerinte noi (neprevazute initial), tinand cont si de feedback-ul partilor interesate in proiect: client, utilizatori finali, alții.
- ❖ **Obiectivele unei iteratii** se stabilesc pe baza evaluarii iteratiilor precedente.

Modelul Iterativ si Incremental (4)

Iteratiile (cont)

- ❖ In fiecare iteratie se creaza un nou prototip prin **modificarea prototipului anterior** → proiectare, codificare, testare.
- **Arhitectura produsului software trebuie sa fie flexibila la schimbari** (extensibila, sa nu presupuna modificarea sa la fiecare noua iteratie)
- ❖ **Analiza intr-o iteratie** trebuie sa includa **evaluarea evolutiei produsului**: evolutia numarului de defecte descoperite in fiecare nou prototip, a complexitatii codului si a arhitecturii, a efortului de actualizare.
 - **Metricile sunt suportul pentru determinarea eficientei procesului si a calitatii produsului**: sunt importante nu numai valorile lor absolute ci si evolutia lor in timp.
- ❖ Documentatia este construita treptat, in timpul fiecarei iteratii.

Modelul Iterativ si Incremental (5)

Dezvoltarea iterativă și incrementală poate fi:

- **Proces planificat** – Exemplu: RUP (Rational Unified Process)

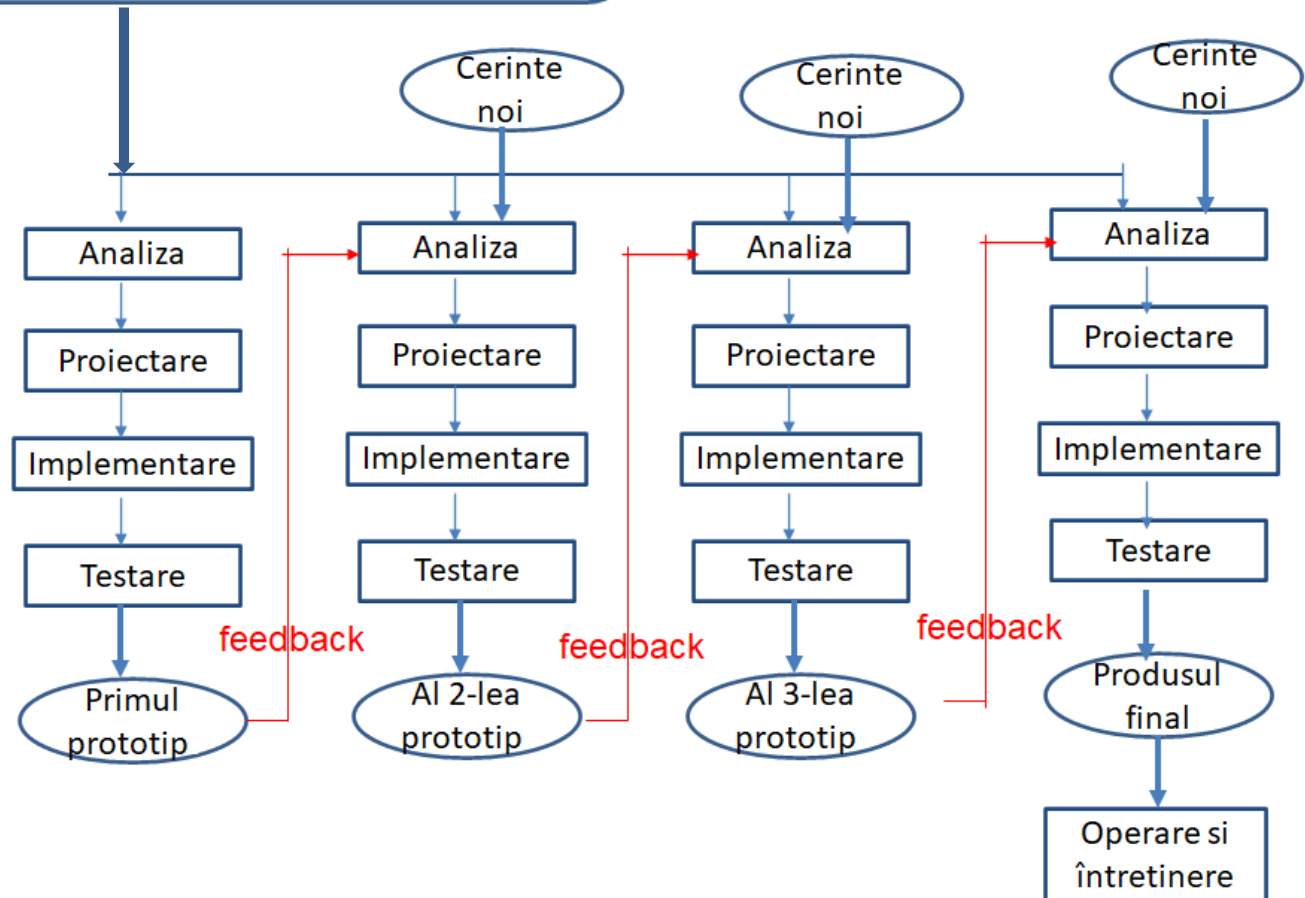
Inainte de începerea iterațiilor se efectueaza o analiza de nivel inalt:

- Se analizeaza: scopul sistemului, obiectivele de nivel înalt, viitorii utilizatori, principalele functionalitati si constrangeri de operare
- Se definesc cerintele de nivel inalt ale sistemului
- Se planifica iteratiile si se alocă cerintele pe iteratii
- Se definește o arhitectura software de nivel inalt
- Durata iteratiilor nu este fixa: saptamani – luni, in functie de activitatile planificate
- **Proces “agil”** – Exemple: SCRUM, FDD (Feature-Driven Development), XP, ș.a.
 - Nu se pune accentul pe planificarea iteratiilor, cerintele sunt colectate pe parcurs
 - Iteratiile sunt foarte scurte (1-2 saptamani), indiferent de proiect
 - Se pune accentul pe feedbackul clientului/utilizatorilor
 - Clientul este implicat in procesul de dezvoltare (stabilirea obiectivelor urmatoarei iteratii, prioritizarea cerintelor)
 - Documentație minimală

Dezvoltarea iterativa – process planificat (1)

Analiza de nivel inalt

- Se defineste o “viziune” asupra sistemului
- Se analizeaza “domeniul problemei”/mediul de operare
- Se definesc cerintele de nivel inalt ale sistemului
- Se planifica iteratiile si se aloca cerintele pe iteratii
- Se defineste o arhitectura software de nivel inalt

Dezvoltarea iterativa – process planificat (2)

Analiza de nivel înalt

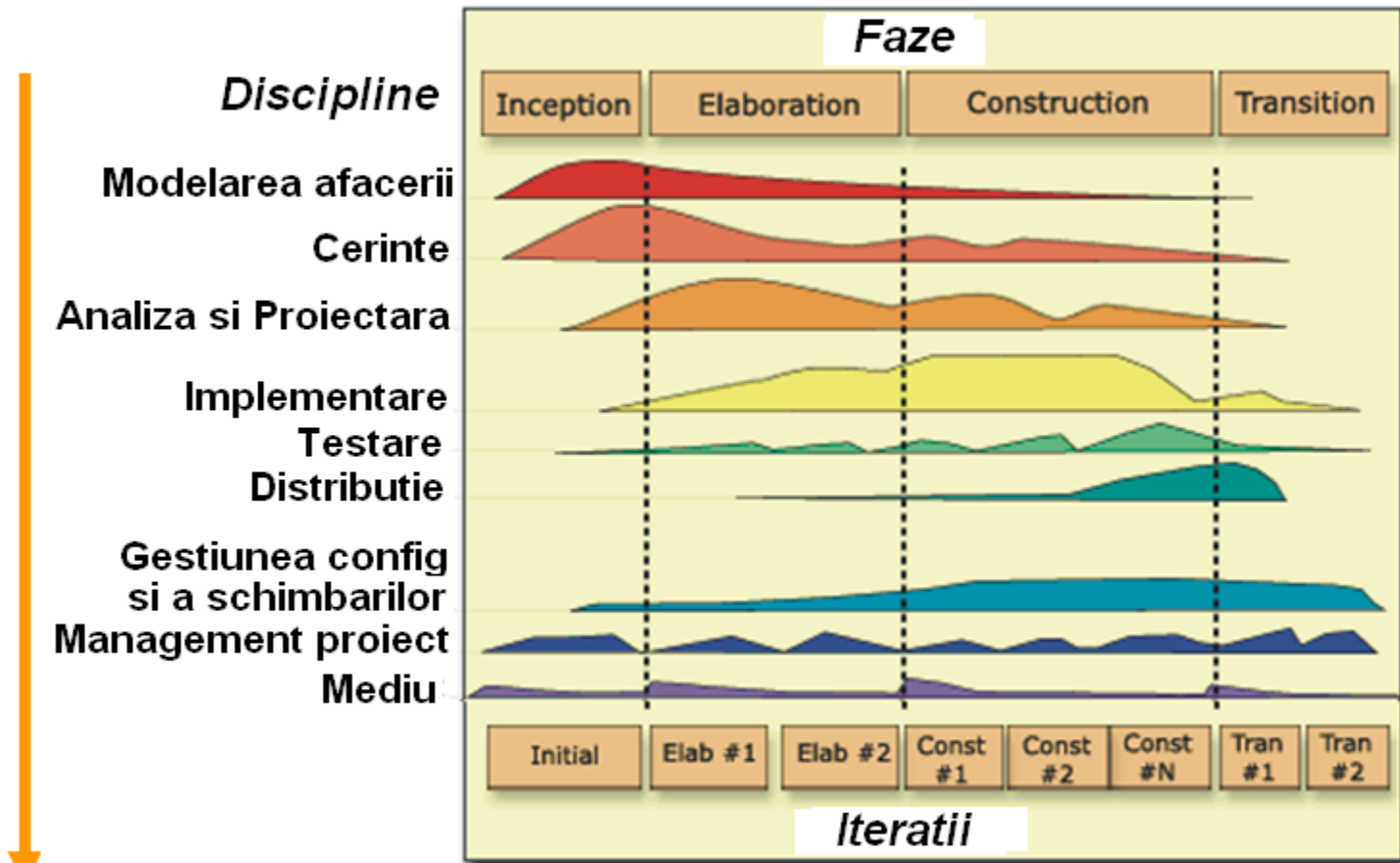
- ❖ **Se definește o “viziune” asupra sistemului:** scopul său, obiectivele de nivel înalt, cine îl va utiliza, principalele functionalitati si constrangeri de operare.
- ❖ In unele cazuri, **se analizeaza “domeniul problemei”** (business modeling). Scopul:
 - de a se intelege structura si dinamica organizatiei tinta (in care va fi implementat sistemul), problemele din organizatia tinta si imbunatatirile potentiale;
 - de a se asigura o aceeași intelegere a organizatiei tinta de către client, utilizatorii finali si dezvoltatori;
 - de a se deriva cerintele de sistem in scopul sprijinirii organizatiei tinta
- ❖ **Se definesc cazurile de utilizare ale viitorului sistem si actorii** (cei care vor interactiona cu sistemul). Cazurile de utilizare exprima cerintele functionale de nivel înalt ale sistemului.
- ❖ **Se dezvoltă un plan initial al proiectului:** se impart cerintele in subseturi care vor fi implementate in diferite iteratii, se prioritizeaza cerintele.
- ❖ **Se definește o arhitectura de nivel înalt a produsului software.**

Rational Unified Process (RUP)

- ❑ Rational Unified Process este un **proces de inginerie software**, dezvoltat de corporatia Rational Software (devenita divizie IBM din 2003) si integrat cu suita de instrumente de dezvoltare oferita de IBM.
- ❑ **Furnizeaza o abordare disciplinata** de asignare a sarcinilor si responsabilitatilor intr-o organizatie care dezvolta software.
- ❑ RUP este o **platforma proces** care poate fi adaptata si extinsa pentru a satisface necesitatile organizatiei care o adopta.
- ❑ **Proces de dezvoltare iterativă, dirijat de urmatoarele principii**
 - **Diminuarea timpurie a riscurilor:**
 - Primele iteratii trebuie sa adreseze riscurile cele mai mari
 - Riscul trebuie evaluat pe tot parcursul dezvoltarii: riscul se schimba in timp
 - Lista riscurilor actualizată este intrare pentru dezvoltarea planului iteratiei urmatoare
 - **Definirea timpurie a arhitecturii:** in primele iteratii, testata prin prototipuri executabile
 - **Utilizarea de metrice obiective pentru evolutia procesului si a produsului dezvoltat**

Dezvoltarea iterativa in RUP(1)

Cele doua dimensiuni ale procesului

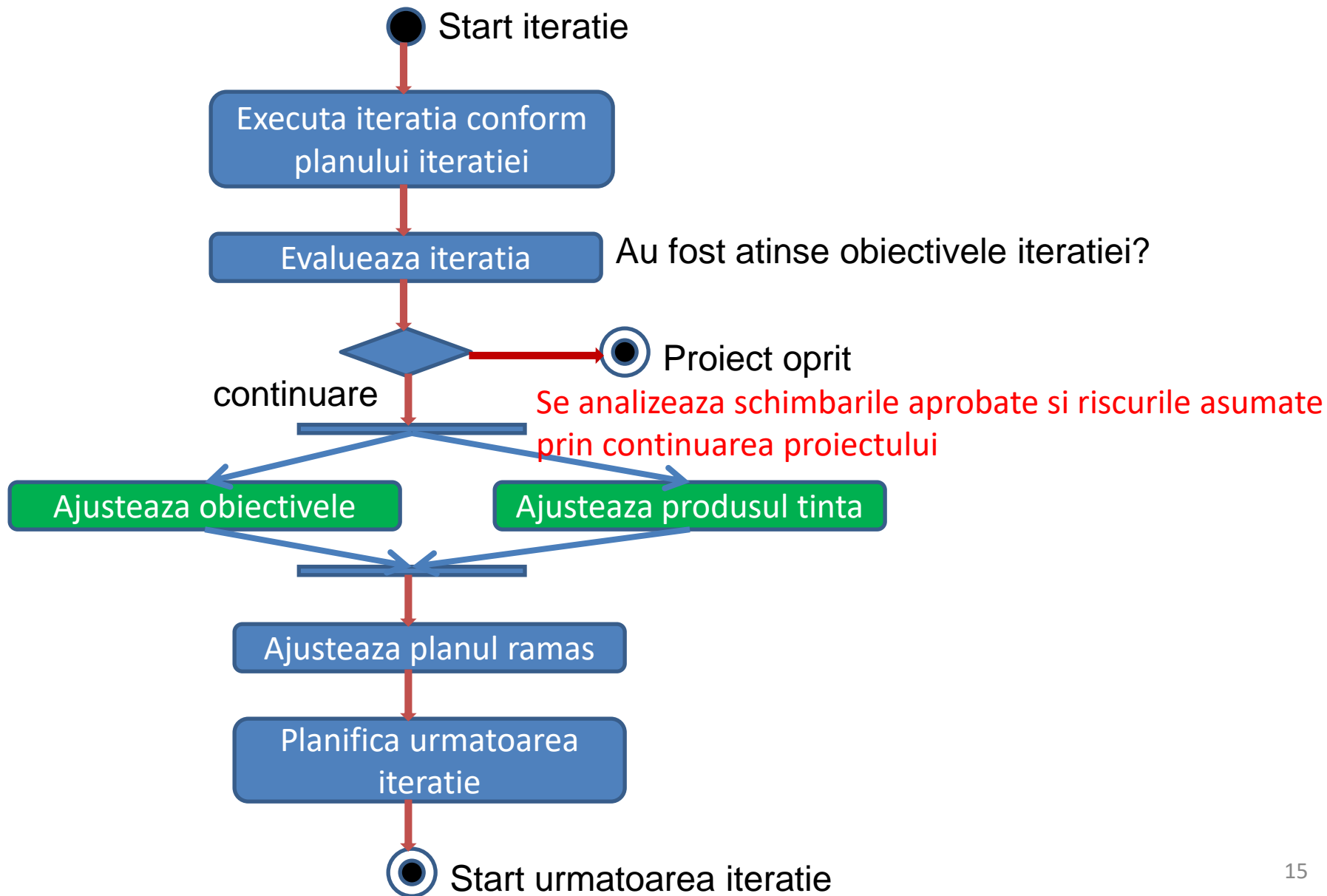
Continutul - aspectul static:
activitati, artefacte, fluxuri de lucru

Timpul - aspectul dinamic: cicluri, faze, iteratii

Dezvoltarea iterativa in RUP(2)

- **Procesul de dezvoltare a unui produs software consta din mai multe cicluri de dezvoltare (iteratii), la sfarsitul fiecarui ciclu obtinandu-se un produs executabil** care poate fi distribuit utilizatorilor. El satisface anumite cerinte specificate.
- **Un ciclu de dezvoltare este divizat in 4 faze consecutive:**
 - Faza de inceput (Inception) –se dezvolta o viziune asupra produsului final si o descriere a afacerii
 - Elaborarea (Elaboration) - se specifica cerintele produsului si se proiecteaza arhitectura
 - Construirea (Construction) - se construiește produsul adaugand toate componentele la arhitectura
 - Tranzitia (Transition) - produsul software este transferat comunitatii de utilizatori
- **Fiecare faza se incheie cu un jalon (milestone)** - se verifica satisfacerea anumitor criterii si se decide: intreruperea proiectului, refacerea fazei, trecerea la faza urmatoare
- **Fiecare faza se poate desfasura in mai multe iteratii**

Desfasurarea unei iteratii in RUP

Modelul Iterativ si Incremental - Concluzii

Avantaje:

- In fiecare iteratie se obtine un produs executabil, care satisface o parte din cerintele utilizator. Opus modelului cascada in care un produs executabil este disponibil la sfarsitul procesului de dezvoltare.
- Prototipurile pot fi livrate clientului/utilizatorilor:
 - feedback-ul partilor interesate in proiect (utilizatori, client, s.a) este distribuit pe intreg parcursul dezvoltarii.
- **Flexibil la schimbarea cerintelor:** cerintele noi sau modificate pot fi incorporate in urmatorul prototip.
- **Depanarea si testarea mai usor de efectuat intr-o iteratie** – se testeaza cerintele adaugate
- **Produsul este mai fiabil decat intr-o dezvoltare in cascada:** aspectele cele mai importante ale sistemului sunt cel mai mult testate.
- **Riscurile de eşuare a proiectului sunt reduse.**

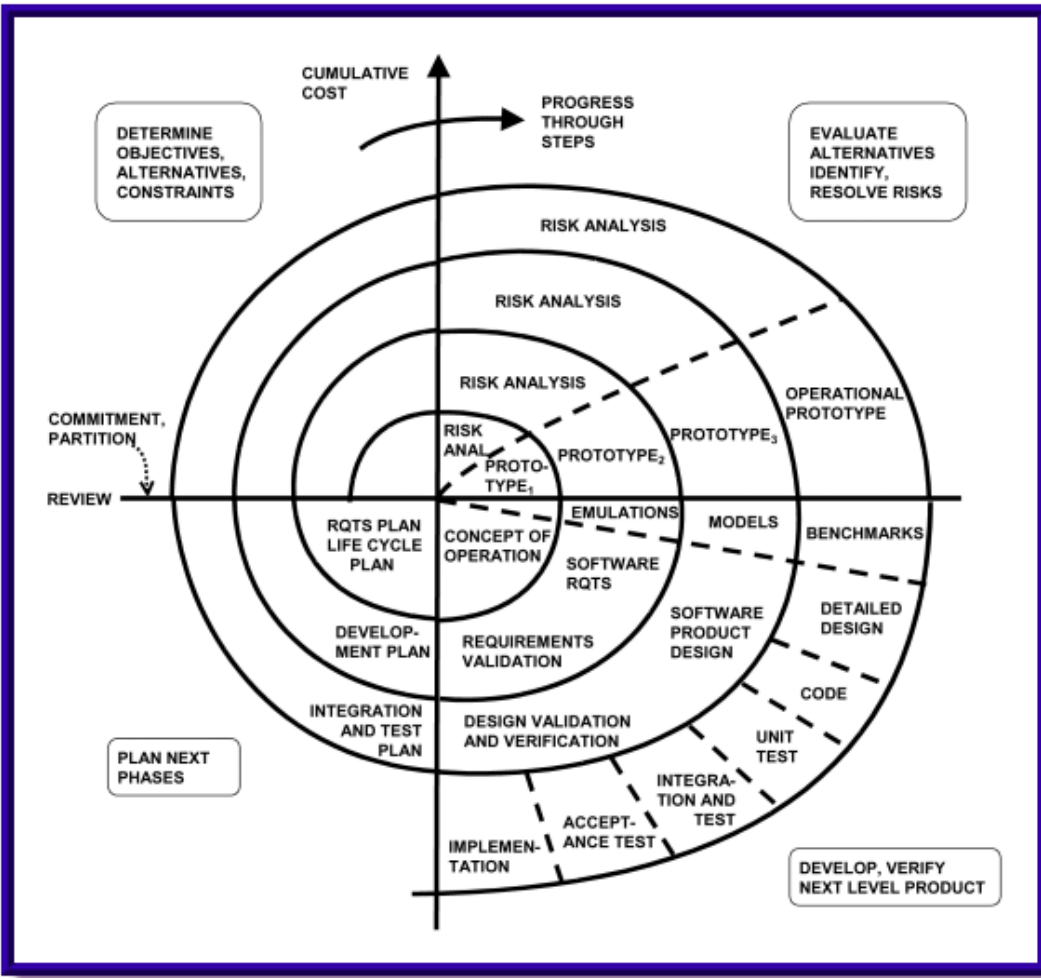
Dezavantaje (riscuri) – in special intr-un proces neplanificat

- Arhitectura initiala a produsului software poate fi degradata → testare dificila, intretinere dificila
- Abordarea incrementală se poate transforma usor intr-una ‘construieste si repara’ (build and fix)→ afecteaza calitatea produsului final: numarul de defecte ramase este mare, intretinerea dificila, s.a.

Modelul in Spirala

Boehm, 1986: http://en.wikipedia.org/wiki/Spiral_model

- Model focalizat pe analiza riscurilor.
- Combina ideea prototiparii cu dezvoltarea in cascada si dezvoltarea iterativa
- Adecvat proiectelor mari si critice.

- Fiecare iteratie (ciclu de dezvoltare) consta in repetarea a 4 faze si se termina cu un prototip al viitorului produs:

1. **Determinarea obiectivelor**, a constrangerilor, generarea alternativelor. Se colecteaza si studiaza cerintele, prin comunicare continua cu clientul.
 2. **Evaluarea alternativelor**: analiza riscurilor, construirea de prototipuri.
 3. **Dezvoltarea si verificarea urmatorului nivel al produsului**:
 - 1) cerinte utilizator; 2) cerinte software;
 - 3) proiectarea; 4) implementarea, integrarea, testarea
 4. Evaluarea versiunii curente a produsului.
- Planificarea urmatorului ciclu.**

La sfarsitul unei iteratii, prototipul obtinut este evaluat de client. Se decide daca se va efectua o noua iteratie.

Lecturi recomandate

1. <https://acodez.in/12-best-software-development-methodologies-pros-cons/>
2. The seductive and dangerous V Model: <http://www.clarotesting.com/page11.htm>
3. Modern Methods of Software Development: <https://task.gda.pl/files/quart/TQ2015/04/tq419v-c.pdf>
4. Rational Unified Process: A Best Practices Approach:
<http://www.eecg.toronto.edu/~jacobsen/courses/ece1770/slides/rup.pdf>
5. Kruchten, P. ,The Rational Unified Process: An Introduction, Third Edition, Addison-Wesley, Pearson Education, Inc., NJ, 2004
6. <https://www.geeksforgeeks.org/software-engineering-spiral-model/>